

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВННІЕ ЗУНУ

Борис ПОГРІЩУК

«   » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з науково-педагогічної роботи ЗУНУ

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«   » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ КОМПАНІЇ»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 051 Економіка

Освітньо-професійна програма – «Економіка та управління підприємством»

Кафедра економіки, обліку та оподаткування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік
Денна	<u>1</u>	2	30	15	5	4	96	150	<u>2</u>
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2

М.О. М.О.

Вінниця – ВННІЕ ЗУНУ – 2023

Робочу програму склав к.е.н., доцент кафедри економіки, обліку та оподаткування ВНІІЕ ЗУНУ Олег ПОГРІЩУК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, обліку та оподаткування ВНІІЕ ЗУНУ, протокол № 1 від 28 серпня 2023 року

Завідувач кафедри,
к.е.н., доцент

Віктор ПИЛЯВЕЦЬ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 051 Економіка, протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності
д.е.н., професор

Віктор КОЗІЮК

№ п/п	№ семестру	№ курсу	№ групи	№ лекції	№ аудиторії	№ години	№ години	№ години	№ години
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	2	1	1	1	1	1
3	1	1	1	3	1	1	1	1	1
4	1	1	1	4	1	1	1	1	1
5	1	1	1	5	1	1	1	1	1
6	1	1	1	6	1	1	1	1	1
7	1	1	1	7	1	1	1	1	1
8	1	1	1	8	1	1	1	1	1
9	1	1	1	9	1	1	1	1	1
10	1	1	1	10	1	1	1	1	1
11	1	1	1	11	1	1	1	1	1
12	1	1	1	12	1	1	1	1	1
13	1	1	1	13	1	1	1	1	1
14	1	1	1	14	1	1	1	1	1
15	1	1	1	15	1	1	1	1	1
16	1	1	1	16	1	1	1	1	1
17	1	1	1	17	1	1	1	1	1
18	1	1	1	18	1	1	1	1	1
19	1	1	1	19	1	1	1	1	1
20	1	1	1	20	1	1	1	1	1

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ КОМПАНІЇ»

1. Опис дисципліни «Управління вартістю компанії»

Дисципліна – Управління вартістю компанії	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова дисципліна Мова викладання: українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність 051 «Економіка»	<i>Рік підготовки:</i> Денна – 1 Заочна – 1 <i>Семестр:</i> Денна – 2 Заочна – 2
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Економіка та управління підприємством»	<i>Лекції:</i> Денна форма – 30 год. Заочна форма – 8 год. <i>Практичні заняття:</i> Денна форма – 15 год. Заочна форма – 4 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – магістр	<i>Самостійна робота:</i> Денна форма – 96 год., з них тренінг – 4 год. Заочна форма – 138 год. <i>Індивідуальна робота:</i> Денна форма (КПІЗ) – 5 год.
Тижневих годин: Денна форма навчання – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2 . МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ КОМПАНІЇ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Управління вартістю компанії» є формування у студентів базових знань з теорії та практики управління вартістю і набуття ними відповідних професійних компетентностей, необхідних для ухвалення рішень, що забезпечують формування ефективної моделі поведінки компанії на основі вартісного підходу.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

Завдання вивчення дисципліни «Управління вартістю компанії» полягає в опануванні студентами теоретичних основ управління вартістю; засвоєнні методики різних підходів до оцінки вартості; закріпленні теоретичних положень, розв'язанні конкретних завдань, пов'язаних з розробленням заходів щодо збільшення величини вартості компанії; опануванні навичками щодо оцінки вартості підприємства як цілісного майнового комплексу, визначенні вартості окремих складових його активів та обґрунтуванні напрямів збільшення вартості бізнесу.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами вивчення дисципліни «Управління вартістю компанії» є наявність у студентів глибоких, системних знань з таких навчальних курсів «Корпоративне управління», «Моделі та технології прийняття управлінських рішень», «Контракти та економічні механізми в управлінні компаніями».

Перелік раніше здобутих результатів навчання:

1. Вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління соціально-економічною діяльністю.
2. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
3. Застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності.
4. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

2.4. Результати навчання:

- використовувати сучасні теоретичні положення про вартість, чинники і умови, що забезпечують ефективне управління вартістю компанії;
- здійснювати ефективне управління вартістю компанії із застосуванням сучасних концепцій і моделей управління вартістю;
- застосовувати на практиці сучасні методи оцінювання вартості та обирати оптимальний методичний підхід для конкретної компанії;
- узагальнювати результати фінансово-економічного аналізу компанії для формування пропозицій і розробки заходів щодо підвищення вартості компанії;

- розробляти комплекс заходів із управління вартістю підприємства на основі раціоналізації структури капіталу та використання активів;
- розробляти конкретні управлінські рішення щодо максимізації ринкової вартості підприємства з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ КОМПАНІЇ»

Змістовний модуль 1.

Сутнісна характеристика та еволюція розвитку теорії управління вартістю компанії

Тема 1. Концептуальні основи розвитку вартісного підходу до управління компанією

Поняття вартості як критерію ефективності функціонування компанії. Види вартості. Фактори формування вартості підприємства. Сучасні теоретичні концепції управління вартістю. Концепція управління вартістю компанії (VBM - Value-Based Management). Чинники вартості. Структуризація та обґрунтування ключових чинників вартості компанії. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник підвищення вартості компанії. Переваги вартісно-орієнтованого підходу до управління компанією. Особливості організації процесу управління вартістю.

Література: 1, 5, 6, 7, 9, 11, 14, 17, 18, 21, 22.

Тема 2. Моделі вартісно-орієнтованого управління компанією

Моделювання вартості компанії. Характеристика концептуальної моделі управління вартістю А. Дамодарана, заснованої на методі дисконтування грошових потоків. Особливості застосування моделі «Пентагон» McKinsey, заснованої на ключовій ролі реструктуризації як інструменту управління вартістю. Модель К. Уолша. Модель збалансованої системи показників Р. Каплана і Д. Нортон (Balanced Scorecard - BSC). Інтегральна система управління вартістю на основі збалансованих карт показників.

Література: 1, 4, 5, 6, 9, 12, 13, 14, 17, 19, 23

Тема 3. Формування механізму управління вартістю компанії

Сутність управління вартістю підприємства. Складові елементи та етапи процесу управління вартістю компанії та їх характеристика. Принципи управління вартістю компанії. Кларксонівські принципи як основа взаємовідносин між найманим менеджментом компанії і власниками (Clarkson Principles). Формування механізму управління вартістю компанії. Управління фінансовим важелем у процесі створення вартості підприємства. Реалізація дивідендної політики. Моделі та види дивідендної політики. Оцінка ефективності системи управління вартістю. Інформаційне забезпечення управління вартістю компанії.

Література: 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14.

Тема 4. Позичування підприємства на фондовому ринку як елемент управління вартістю

Форми та види фінансових інструментів. Чинники, що впливають на зростання ринкової вартості цінних паперів підприємства. Джерела інформації про фондову активність підприємства. Визначення напрямів управління вартістю підприємства шляхом активізації його діяльності на фондовому ринку. Первинне публічне розміщення акцій приватної компанії на біржі IPO (Initial Public Offering).

Література: 1, 6, 7, 8, 9, 12, 18, 20, 21, 23.

Тема 5. Організаційні особливості та основні підходи до оцінювання вартості компанії

Сутність та призначення оцінки вартості компанії. Організація процедури оцінки вартості майна. Методичне забезпечення оціночної діяльності. Принципи та підходи до оцінювання вартості підприємств. Дохідний, майновий (витратний) та ринковий підходи в оцінці вартості підприємства. Оцінка вартості підприємства на основі опціонного підходу (опціонних моделей ціноутворення). Переваги та недоліки підходів до оцінки вартості компанії.

Література: 5, 6, 8, 11, 14, 17, 19, 20, 22.

Змістовний модуль 2. Оцінювання вартості компанії: теоретичні та практичні аспекти

Тема 6. Методи оцінки вартості компанії в рамках ринкового та витратного підходів

Технологія застосування порівняльного (ринкового) підходу до оцінки вартості підприємства. Реальна ціна продаж. Оцінка підприємства. Збір інформації. Матеріали консалтингових фірм і рейтингових агентств.

Підприємства – аналоги. Галузева приналежність. Метод ринку капіталу (компанії-аналога). Метод порівняння продажів (транзакцій). Метод галузевих коефіцієнтів. Метод зіставлення мультиплікаторів.

Майновий (витратний) підхід до оцінки вартості бізнесу. Ліквідаційна вартість. Оцінка ліквідаційної вартості.

Література: 6, 7, 12, 14, 17, 18, 19, 22, 23.

Тема 7. Методи оцінки вартості компанії в рамках дохідного підходу

Дві групи очікування доходів. Прогноз грошових потоків. Надприбуток. Методи дисконтованих грошових потоків (Discounted Cash-flow = DCF). і капіталізації прибутку.

Грошові потоки: інвестованого капіталу, власного капіталу. Показники оцінки. Метод прямої капіталізації. Метод аналізу надприбутку. Метод економічної доданої вартості.

Література: 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 19.

Тема 8. Управління вартістю в умовах реорганізації компанії

Сутність та цілі реорганізації підприємства в процесі управління вартістю підприємства.

Реорганізація, спрямована на укрупнення підприємства (злиття, поглинання, приєднання). Реорганізація, спрямована на розукрупнення компаній (поділ, виділення). Перетворення як особлива форма реорганізації компанії.

Література: 5, 6, 7, 12, 14, 17, 18, 21, 23.

Тема 9. Особливості управління вартістю підприємств-банкрутів

Діагностика фінансової кризи підприємства. Зупинення обігу і скасування реєстрації випуску акцій. Зупинення обігу і скасування реєстрації випуску облігацій. Планування фінансового оздоровлення підприємства.

Джерела фінансового забезпечення санації підприємства. Санація балансу підприємства. Відновлення вартості в процедурі санації.

Література: 7, 8, 9, 10, 14, 16, 17, 21.

Тема 10. Патріотизм у системі сучасних суспільно-економічних цінностей

Національні інтереси України: протекція патріотизму. Батьківщина і ставлення до неї. Зовнішня агресія як фактор індукції патріотизму. Демократія та її значення для суспільства.

Волонтерська діяльність як вимір громадянського суспільства. Громадянська активність українців.

Інформаційна війна в сучасній Україні. Інформаційні війни в соціальних медіа. Ціннісна свідомість українського суспільства як об'єкт інформаційної агресії.

Економічний патріотизм як основа національного відродження. Засади формування цілей у сфері економічної безпеки.

Література: 2, 3, 6.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ КОМПАНІЇ»

Денна форма навчання

Теми	Кількість годин				
	Лекції	Практ. заняття	ІРС	Самостійна робота	Контрольні завдання
<i>Змістовий модуль 1. Сутнісна характеристика та еволюція розвитку теорії управління вартістю компанії</i>					
Тема 1. Концептуальні основи розвитку вартісного підходу до управління компанією	2	1	0,5	7	опитування, тестування
Тема 2. Моделі вартісно-орієнтованого управління компанією	2	1	0,5	7	опитування, ситуаційні вправи
Тема 3. Формування механізму управління вартістю компанії	4	2	0,5	7	опитування, тестування
Тема 4. Позичування підприємства на фондовому ринку як елемент управління вартістю	4	2	0,5	7	опитування, тестування
Тема 5. Організаційні особливості та основні підходи до оцінювання вартості компанії	4	2	0,5	7	опитування, тестування
Заліковий модуль 1	-	-	-	-	2
<i>Змістовий модуль 2. Оцінювання вартості компанії: теоретичні та практичні аспекти</i>					
Тема 6. Методи оцінки вартості компанії в рамках ринкового та витратного підходів	4	2	1	7	опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 7. Методи оцінки вартості компанії в рамках дохідного підходу	2	2	0,5	7	опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 8. Управління вартістю в умовах реорганізації компанії	4	2	0,5	13	опитування, тестування
Тема 9. Особливості управління вартістю підприємств-банкрутів	2	1	0,5	17	опитування, тестування
Тема 10. Патріотизм у системі сучасних суспільно-економічних цінностей	2	-	-	17	-
Заліковий модуль 2 (РКР)	-	-	-	-	2
Тренінг	-	-	-	4	
Заліковий модуль 3 (КПЗ)	-	-	-		4
Всього	30	15	5	100	

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ КОМПАНІЇ»

Заочна форма навчання

Теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Сутнісна характеристика та еволюція розвитку теорії управління вартістю компанії</i>			
Тема 1. Концептуальні основи розвитку вартісного підходу до управління компанією	0,5	0,5	10
Тема 2. Моделі вартісно-орієнтованого управління компанією	1	0,5	11
Тема 3. Формування механізму управління вартістю компанії	1	0,5	11
Тема 4. Позичування підприємства на фондовому ринку як елемент управління вартістю	1	0,5	11
Тема 5. Організаційні особливості та основні підходи до оцінювання вартості компанії	1	0,5	11
<i>Змістовий модуль 2. Оцінювання вартості компанії: теоретичні та практичні аспекти</i>			
Тема 6. Методи оцінки вартості компанії в рамках ринкового та витратного підходів	1	0,5	11
Тема 7. Методи оцінки вартості компанії в рамках дохідного підходу	1	0,5	11
Тема 8. Управління вартістю в умовах реорганізації компанії	0,5	0,25	21
Тема 9. Особливості управління вартістю підприємств-банкрутів	0,5	0,25	21
Тема 10. Патріотизм у системі сучасних суспільно-економічних цінностей	0,5	-	20
Всього	8	4	138

4. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1

Тема 1. Концептуальні основи розвитку вартісного підходу до управління компанією

Мета: узагальнити знання щодо еволюції концепцій управління вартістю компанії, засвоїти основні поняття та фактори формування вартості компанії.

Питання для обговорення:

1. Поняття вартості підприємства як економічної категорії.
2. Види вартості підприємства.
3. Фактори формування вартості підприємства.
4. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник підвищення вартості компанії.

Література: 1, 5, 6, 7, 9, 11, 14, 17, 18, 21, 22.

Тема 2. Моделі вартісно-орієнтованого управління компанією

Мета: опанувати основи моделювання вартості компанії, ознайомитись з концептуальною моделлю управління вартістю А. Дамодарана; дослідити особливості застосування моделі «Пентагон» McKinsey, моделі збалансованої системи показників Р. Каплана і Д. Нортонна; з'ясувати переваги інтегральної системи управління вартістю на основі збалансованих карт показників.

Питання для обговорення:

1. Моделювання вартості компанії.
2. Характеристика концептуальної моделі управління вартістю А. Дамодарана.
3. Особливості застосування моделі «Пентагон» McKinsey.
4. Модель збалансованої системи показників Р. Каплана і Д. Нортонна (Balanced Scorecard - BSC).
5. Інтегральна система управління вартістю на основі збалансованих карт показників.

Література: 1, 4, 5, 6, 9, 12, 13, 14, 17, 19, 23.

Практичне заняття 2

Тема 3. Формування механізму управління вартістю компанії

Мета: ознайомитись з особливостями формування механізму управління вартістю компанії; обирати пріоритетні напрями реалізації дивідендної політики компанії.

Питання для обговорення:

1. Сутність управління вартістю підприємства.
2. Складові елементи та етапи процесу управління вартістю компанії та їх характеристика.
3. Принципи управління вартістю компанії.
4. Формування механізму управління вартістю компанії.
5. Напрями реалізації дивідендної політики компанії. Моделі та види дивідендної політики.

6. Оцінка ефективності системи управління вартістю. Інформаційне забезпечення управління вартістю компанії.

Література: 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14.

Практичне заняття 3

Тема 4. Позичування підприємства на фондовому ринку як елемент управління вартістю

Мета: вміти визначати чинники, що впливають на зростання ринкової вартості цінних паперів компанії; дослідити практику первинного розміщення акцій на біржі IPO на практиці конкретних компаній

Питання для обговорення:

1. Форми та види фінансових інструментів.
2. Чинники, що впливають на зростання ринкової вартості цінних паперів підприємства. Джерела інформації про фондову активність підприємства.
3. Визначення напрямів управління вартістю підприємства шляхом активізації його діяльності на фондовому ринку.
4. Первинне публічне розміщення акцій приватної компанії на біржі IPO (Initial Public Offering).

Література: 1, 6, 7, 8, 9, 12, 18, 20, 21, 23.

Практичне заняття 4

Тема 5. Організаційні особливості та основні підходи до оцінювання вартості компанії

Мета: вміти організувати процедуру оцінки вартості майна; аналізувати основні підходи до оцінки вартості компанії та розуміти переваги та недоліки кожного з них.

Питання для обговорення:

1. Сутність та значення оцінки вартості компанії.
2. Організація процедури оцінки вартості майна.
3. Методичне забезпечення оціночної діяльності.
4. Принципи та підходи до оцінювання вартості підприємств. Традиційні підходи та опціонний підхід (на основі опціонних моделей ціноутворення).
5. Переваги та недоліки підходів до оцінки вартості компанії.

Література: 5, 6, 8, 11, 14, 17, 19, 20, 22.

Практичне заняття 5

Тема 6. Методи оцінки вартості компанії в рамках ринкового та витратного підходів

Мета: освоїти методіку оцінки вартості компанії в рамках ринкового та витратного підходів

Питання для обговорення:

1. Технологія застосування порівняльного (ринкового) підходу до оцінки вартості компанії.
2. Методи оцінки вартості компанії в рамках ринкового підходу. Метод ринку капіталу (компанії-аналога). Метод порівняння продажів (транзакцій). Метод галузевих коефіцієнтів. Метод зіставлення мультиплікаторів.

3. Майновий (витратний) підхід до оцінки вартості компанії. Ліквідаційна вартість. Оцінка ліквідаційної вартості.

Література: 6, 7, 12, 14, 17, 18, 19, 22, 23.

Практичне заняття 6

Тема 7. Методи оцінки вартості компанії в рамках дохідного підходу

Мета: освоїти методу оцінки вартості компанії в рамках дохідного підходу; здійснювати порівняльний аналіз різних методів оцінки вартості та обирати оптимальний для конкретного підприємства.

Питання для обговорення:

1. Методи дисконтованих грошових потоків (Discounted Cash-flow = DCF).
2. Особливості застосування методу капіталізації доходів.
3. Метод аналізу надприбутку та метод економічної доданої вартості.

Література: 4, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 19.

Практичне заняття 7

Тема 8. Управління вартістю в умовах реорганізації компанії

Мета: дослідити практику управління вартістю в умовах реорганізації компанії

Питання для обговорення:

1. Сутність та цілі реорганізації підприємства в процесі управління вартістю.
2. Реорганізація, спрямована на укрупнення підприємства: злиття, поглинання, приєднання.
3. Реорганізація, спрямована на розукрупнення компаній: поділ, виділення. Перетворення як особлива форма реорганізації компанії.

Література: 5, 6, 7, 12, 14, 17, 18, 21, 23.

Тема 9. Особливості управління вартістю підприємств-банкрутів

Мета: вміти діагностувати фінансову кризу та планувати фінансове оздоровлення підприємства; знаходити джерела фінансового забезпечення санації підприємства для відновлення вартості компанії.

Питання для обговорення:

1. Діагностика фінансової кризи підприємства.
2. Планування фінансового оздоровлення підприємства.
3. Джерела фінансового забезпечення санації підприємства. Санація балансу підприємства. Відновлення вартості в процедурі санації.

Література: 7, 8, 9, 10, 14, 16, 17, 21.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

6.1. Мета та завдання комплексного практичного індивідуального завдання

Мета КПЗ – сформувати практичні навички розв’язку проблемних завдань з курсу „Управління вартістю компанії”.

Для її досягнення вирішуються такі завдання:

- 1) подальше набуття навичок логічного мислення і самостійного викладення матеріалу;
- 2) розвиток комунікабельності в набутті і використанні інформації;
- 3) наближення теоретичних знань студента до вимог виробництва;
- 4) засвоєння методів техніко-економічних і планових розрахунків;
- 5) формування (вміння) здібності до самостійної роботи;
- 6) підготовка до виконання дипломної роботи.

6.2. Зміст, структура та обсяг роботи

Завдання для виконання КПЗ видаються студентам на початку навчального семестру. Завдання кожному студенту видаються викладачем, який здійснює методичне керівництво його виконанням у процесі консультацій та підготовки до його захисту. Результатом виконання КПЗ є розробка та прийняття управлінських рішень щодо максимізації вартості компанії із урахуванням чинників внутрішнього та зовнішнього середовища.

Завдання виконуються тільки письмово.

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни „Управління вартістю компанії” є важливою складовою навчального процесу, яка передбачає поглиблення, узагальнення і закріплення теоретичних знань з управління вартістю та застосування здобутих вмінь для вирішення практичних завдань в даній галузі.

Метою виконання КПЗ з дисципліни „Управління вартістю компанії” є застосування набутих теоретичних знань для вироблення практичних навичок з розробки та реалізації конкретних управлінських рішень щодо максимізації ринкової вартості підприємства із урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища.

КПЗ виконується самостійно кожним студентом під керівництвом викладача в процесі консультацій та підготовки до його захисту. Студент обирає свій варіант комплексного практичного індивідуального завдання та виконує його впродовж семестру відповідно до встановлених графіків, дотримання яких є необхідною передумовою допуску до здачі змістовних модулів.

Виконання КПЗ є одним із обов’язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни.

КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА
ТЕМИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ:

Варіант	Тема презентацій
1	2
1,11,21	Використання концепції вартісно-орієнтованого управління при виборі стратегічних альтернатив розвитку компанії
2,12,22	Оптимізація структури капіталу та її вплив на вартість компанії
3,13,23	Концепція «дійсної вартості бізнесу» А. Дамодарана.
4,14,24	Публічне розміщення акцій як інструмент капіталізації
5,15,25	Стратегічні і тактичні цілі виходу компаній на відкриті ринки капіталів
6,16,26	Особливості створення вартості компанії при реструктуризації
7,17,27	Основні чинники збільшення вартості компанії в процесі злиття і поглинання
8,18,28	Вплив аутсорсингу на вартість компанії
9,19,29	Сучасні концепції управління вартістю компанії
10,20,30	Проблеми формування вартості підприємств на сучасному етапі розвитку вітчизняного фондового ринку

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Головним результатом виконання цього завдання є формування у студентів навиків прийняття управлінських рішень щодо максимізації ринкової вартості підприємства (за вибором студента), з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища.

На основі аналітичної інформації, одержаної після проведеного аналізу фінансово-економічної звітності підприємства, студенти повинні:

- 1) застосовувати кожен із методів оцінювання вартості підприємства на практиці, порівняти результати оцінювання ринкової вартості підприємства, отримані із застосуванням різних методів;
- 2) систематизувати переваги та недоліки існуючих підходів та методів оцінювання вартості підприємства та обрати оптимальний методичний підхід до оцінювання ринкової вартості досліджуваного підприємства;
- 3) розробити ефективні заходи із управління вартістю активів та капіталу підприємства; запропонувати оптимальну структуру капіталу, що забезпечить максимізацію ринкової вартості підприємства;
- 4) розробити комплекс заходів із управління вартістю підприємства на основі раціоналізації структури капіталу та використання активів;
- 5) діагностувати чинники зовнішнього середовища, що впливають на ринкову вартість досліджуваного підприємства; запропонувати конкретні управлінські рішення щодо максимізації ринкової вартості підприємства з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища;
- 6) здійснити прогноз ринкової вартості підприємства за умови оптимістичного та песимістичного сценаріїв розвитку економіки держави;
- 7) розробити заходи із нейтралізації негативного впливу зовнішнього середовища на ринкову вартість підприємства.

Індивідуальна робота повинна містити вступ, висновки, список використаної літератури із посиланнями на нього в тексті роботи.

Оформлення індивідуальної роботи

Індивідуальну роботу оформлюють у вигляді пояснювальної записки на аркушах формату А4. Загальний обсяг роботи 20–25 сторінок набраного на комп'ютері тексту (шрифт 14 Times New Romans, інтервал 1,5. Поля: праворуч – 1 см, ліворуч, зверху, знизу – 2 см). Рекомендовано подання інформації у формалізованому вигляді (таблиці, графіки, рисунки).

7. ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять без участі викладача, метою якої є забезпечення системності знань, вміння використовувати набуті знання для вирішення практичних завдань.

Перелік питань самостійної роботи:

№ п/п	Тематика	Кількість годин
1.	Етапи становлення та розвитку вітчизняних акціонерних товариств	2
2.	Особливості функціонування вітчизняних акціонерних товариств	3
3.	Особливості інвестування в акції підприємства	2
4.	Особливості оцінки акціонерної вартості	2
5.	Особливості оцінки втрати акціонерного капіталу	2
6.	Особливості оцінки збитків акціонерів	3
7.	Особливості біржового котирування	2
8.	Взаємодія з учасниками фондового ринку	2
9.	Організація співпраці компанії з банками	2
10.	Положення концепції ланцюга цінностей у вартісному менеджменті	3
11.	Основи впровадження збалансованої системи показників	3
12.	Проблеми системи управління інвестиційною діяльністю	2
13.	Показники інвестиційної активності підприємства	2
14.	Інноваційні методи оцінювання ефективності інвестицій	3
15.	Кларксонівські принципи як основа взаємовідносин між найманим менеджментом компанії і власниками (Clarkson Principles)	3
16.	Управління фінансовим важелем у процесі створення вартості підприємства	2
17.	Моделі та види дивідендної політики	2
18.	Інформаційне забезпечення управління вартістю компанії	2
19.	Чинники дивідендної політики	2
20.	Практичне застосування теорій дивідендної політики	2
21.	Обґрунтування дивідендної політики та порядку виплати	2

	дивідендів, її впливу на вартість компанії	
22.	Проблеми контролю над корпорацією, що впливають на дивідендну політику	2
23.	Джерела створення вартості при корпоративному стисненні	2
24.	Загальні правила та процедура поділу (виділення). Способи корпоративного розширення	2
25.	Організація збільшення статутного капіталу додатковими внесками акціонерів, реінвестицією дивідендів та прибутком	2
26.	Регуляторні вимоги до обігу акцій за межами країни	2
27.	Рейдерські захоплення та способи протидії їм	2
28.	Організація ліквідації підприємств. Зупинення обігу і скасування реєстрації випуску акцій. Зупинення обігу і скасування реєстрації випуску облігацій	22
29.	Заходи з відновлення вартості в процедурі санації підприємства	22
30.	Наслідки санації для вартості підприємства	22
Разом		96

8. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ КОМПАНІЇ» (4 год.)

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у студентському колективі, встановленні правил проведення тренінгового заняття (ділової гри) та умов підбиття підсумків. Ознайомлення студентів з роздатковим матеріалом: сценарієм ділової гри, бланками документів, таблицями тощо.

3. Практична частина реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю у 3-6 осіб шляхом виконання завдань ділової гри чи проблемних питань тренінгового заняття.

4. Підведення підсумків відбувається шляхом обговорення результатів виконаних тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тематика тренінгу:

1. Тема тренінгу (2 год.): Переваги та недоліки існуючих підходів та методів оцінювання вартості підприємства.

2. Тема тренінгу (2 год.): Особливості формування механізму управління вартістю вітчизняного підприємства.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни „Управління вартістю компанії” використовуються наступні методи оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- ✓ стандартизовані тести;
- ✓ поточне опитування;
- ✓ залікове модульне тестування та опитування;
- ✓ наскрізні проекти;
- ✓ командні проекти;
- ✓ аналітичні звіти, реферати, есе;
- ✓ розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- ✓ презентації результатів виконання завдань та досліджень;
- ✓ оцінювання результатів КППЗ;
- ✓ студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ✓ розрахункові роботи;
- ✓ ректорська контрольна робота;
- ✓ залік;
- ✓ інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Управління вартістю компанії” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ)
<i>30 %</i>	<i>40 %</i>	<i>30 %</i>
1. Усне опитування під час занять (теми 1-5) – 10 балів за тему, максимально <i>50 балів</i> . 2. Письмова робота – <i>50 балів</i> .	1. Усне опитування під час занять (теми 6-10) – 10 балів за тему, максимально <i>50 балів</i> . 2. Письмова робота - <i>50 балів</i>	1. Активна участь у тренінгах – <i>20 балів</i> . 2. Написання та захист КППЗ – <i>80 балів</i> .

Шкала оцінювання

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Найменування	Номер теми
Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1-10
Програма для роботи з електронними таблицями Microsoft Office Excel	1-10
Мультимедійний проектор Epson EB-505	1-10
Прикладне програмне забезпечення загального призначення	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

1. Білан, О. (2020). Корпоративна соціальна відповідальність як чинник підвищення вартості компанії. *Приазовський економічний вісник*, № 54, с. 75- 79.
2. Вербицький, Б. (2022). Економічний патріотизм: як придбана чашка кави наближає перемогу України. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/26/686245>.
3. Веселова, Л. (2020). Кібербезпека в умовах гібридної війни: адміністративно-правові засади : монографія. Одеса : Гельветика, с. 413–486.
4. Івченко, О. (2018). Оцінка підприємства: випадки проведення та переваги для власника. URL: <https://pareto.com.ua/ua/blog/ocinka-biznesu/>.
5. Книшек, О., Тарасенко, Ю. (2018). Фінансовий аналіз діяльності підприємства в умовах економічної нестабільності. *Економічний простір*, № 139, с. 171-181. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2018_139_16.
6. Корсунський, С. (2022). Інформаційна складова війни: як Росія намагається послабити підтримку Заходу. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/informatsiyna-viyna-rosiyskuu-vplyv/31811302.html>.
7. Лукач, А., Ставицький, О. (2018). Методи оцінки ринкової вартості підприємства в умовах сучасної економічної ситуації. URL: <file:///C:/Users/Admin/AppData/Local/Temp/130927/D1%82%D1%82%D1%96-280757-1-10-20180513.pdf>
8. Майстер, А. (2019). Первинне публічне розміщення акцій (ІРО) як метод приватизації підприємств державного сектору економіки. URL: <http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/29796/125-141.pdf;jsessionid=97CC94B911E6AEC00C1C3A3B3EB1093F?sequence=2>.
9. Рузакова, О. (2022). Аналіз сучасних методик оцінювання фінансового стану підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*, № 2, с. 7-13. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/05/2022-es-21-01.pdf>.
10. Синілова, О. (2020). Методологічні засади оцінки вартості підприємств. *Соціальна економіка*. Випуск 60. URL: <file:///C:/Users/Admin/AppData/Local/Temp/16700%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-33195-1-10-20210204.pdf>.
11. Сідлецька, К., Смирнов, Є. (2018). Концепція вартісно-орієнтованого управління як новітній стандарт корпоративного менеджменту. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/27168/EP_18_41_4.pdf.
12. Чугрій, Н. (2018). Капіталізація нематеріальних активів як головний чинник формування вартості сучасного підприємства. *Економічні студії*, 1 (19). URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewById/622690.pdf>
13. Шилова, Т. (2020). Ризик-орієнтований підхід до генерації вартості підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень*, № 2 (73). URL: <file:///C:/Users/Admin/AppData/Local/Temp/219965-%D0%A2%D0%B5%D0%>

BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-497908-1-10-20201221.pdf.

14. Ameels, A., Bruggeman, W., Scheipers, G. (2018). Value based management control processes to create value through integration: a literature review. URL: https://www.valuebasedmanagement.net/articles_ameels_valuebased_full.pdf

15. Arnold, G., Davies, M. (2020). Value Based Management. Wiley, p. 384.

16. Beckett-Camarata, J. (2020). Public-Private Partnerships, Capital Infrastructure Project Investments and Infrastructure Finance, Emerald Publishing Limited, Bingley, pp. 225-241.

17. Blokdyk, G. (2020). Fixed Assets Management A Complete Guide, *Edition Paperback*, 317 p.

18. Bridges, M. (2021). What is Value Based Management? URL: <https://flevy.com/blog/what-is-value-based-management-vbmhttps://mark-bridges.medium.com/what-is-value-based-management-vbm-d08fd520b705> .

19. Corazza, G. (2019). Value Based Management Systems and Firm Performance An Analysis of the Literature URL: <https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-6832-68-7/8.pdf>

20. How To Value A Company: An In-Depth Guide To The Business Valuation Process (2021). Research Report. URL:<https://www.cbinsights.com/research/report/how-to-value-a-company/>

21. McKinsey Model of Value Based Management (2021). MBA Knowledge Base. URL:<https://www.mbaknol.com/strategic-management/mckinsey-model-of-value-based-management/>.

22. Shang, Z. (2021). The Research of Financial Forecasting and Valuation Models. Graduate School of Management, Atlantis Press. URL: file:///C:/Users/%D0%86%D1%80%D0%B0/Downloads/The_Research_of_Financial_Forecasting_and_Valuatio.pdf.

23. The World's Most Valuable Brands (2020). URL: <https://www.forbes.com/the-worlds-most-valuable-brands/#721ea669119c>.